

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming

art. 3.1, lid 1, Wnb

art. 3.5, lid 1, Wnb

Voor de bouw en exploitatie van 3 windmolens

Zaaknummer: 2018-201330

Kenmerk: 2018/63013 d.d. 20 september 2018

Verzonden: 24 september 2018

INHOUDSOPGAVE

1	Besluit.....	3
1.1	Afschriften	4
1.2	Rechtsbescherming	4
1.3	Inwerkingtreding	4
2	Voorschriften	5
2.1	Algemene voorschriften	5
2.1	Specifieke (soort)voorschriften	6
2.2	Overige voorschriften	6
3	Procedure.....	8
3.1	Aanvraag	8
3.2	Bevoegd gezag	8
3.3	Vorbereidingsprocedure.....	8
4	Overwegingen	9
4.1	Beschermingsregimes Vogelrichtlijnsoorten § 3.1 en Habitatrichtlijnsoorten § 3.2	9
4.2	Omschrijving aanvraag	10
4.3	28 Vogelrichtlijnsoorten en 1 Habitatrichtlijnsoort	10
4.3.1	Andere bevredigende oplossing	10
4.3.2	Belang	11
4.3.3	Staat van instandhouding	12
4.4	Conclusie	13
4.4.1	28 Vogelrichtlijnsoorten - art. 3.1, lid 1, Wnb	13
4.4.2	Gewone dwergvleermuis - art. 3.5, lid 1, Wnb	13
4.4.3	Ten overvloede	13
4.4.4	Zorgplicht	13

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 5 maart 2018 een aanvraag om ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.3 en 3.8 Wet natuurbescherming (Wnb) Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Burgerwindpark De Kookepan B.V.. De aanvraag betreft de bouw en exploitatie van 3 windmolens in Neer in de gemeente Leudal, in het leefgebied van diverse vogel- en vleermuissoorten.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-201330.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan Burgerwindpark De Kookepan B.V.. ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van bouw en exploitatie van 3 windmolens in Neer in de gemeente Leudal;
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 1, Wnb:
 - het opzettelijk doden van exemplaren van de in onderstaande tabel genoemde 28 Vogelrichtlijnsoorten, artikel 3.1, lid 1, Wnb:

Boerenzwaluw	Houtsnip	Zwartkop	Vink
Fitis	Witte Kwikstaart	Kleine Karekiet	Kramsvogel
Gele Kwikstraat	Merel	Spreeuw	Waterhoen
Gierzwaluw	Huiszwaluw	Kneu	Houtduif
Graspieper	Rietgors	Tjiftjaf	Roodborst
Heggenmus	Zanglijster	Veldleeuwerik	Koperwiek
Holenduif	Kievit	Kokmeeuw	Wilde eend

3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat de ontheffing wordt verleend voor de periode 1 januari 2019 tot en met 1 januari 2049;
5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 5 maart 2018 deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- Burgerwindpark De Kookepan B.V.
Leveroyseweg 10a
6093 NE te Heythuysen

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- XXX
Margrethastraat 73
6014 AD te Ittervoort
- Gemeente Leudal
Postbus 3008
6093 ZG Heythuysen

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts ten aanzien van de onder hoofdstuk 1 genoemde verbodsbepalingen en soorten verleend voor de plaatsing en het in werking hebben van 3 windturbines;
2. De rotordiameter mag maximaal 145 meter zijn en de ashoogte mag maximaal 140 meter zijn.
3. De ruimte tussen windturbine 1 en windturbine 2 dient ca. 750 meter en de afstand tussen de windturbine 2 en 3 dient ca. 535 meter groot te zijn.
4. De ontheffing ziet niet op de ontmanteling van de turbines.
5. De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
6. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het projectgebied in Neer, gemeente Leudal, één en ander zoals is weergegeven op figuur 2.1 op bladzijde 11 van de Natuurtoets Windpark de Kookepan van de bij de aanvraag gevoegde Natuurtoets Windpark De Kookepan.
7. Tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek aan een toezichthouder van de provincie Limburg ter inzage worden gegeven.
8. De ontheffinghouder stelt ten minste tien werkdagen voorafgaande aan de aanvang van het project het bevoegd gezag op de hoogte van de datum waarop werkzaamheden worden gestart. Deze melding kunt u per post versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van zaaknummer 2018-200723.
9. Het aantal aanvaringsslachtoffers onder vogels dient jaarlijks te worden gemonitord. De ontheffinghouder dient monitoring van de door de windturbines veroorzaakte slachtoffers uit te voeren na ingebruikname van de eerste windturbine en op basis van een door GS goed te keuren monitoringsplan. Een voorstel voor dit monitoringsplan dient binnen uiterlijk drie maanden voor het operationeel worden van de windturbines te worden ingediend bij GS via de Berichtenbox voor bedrijven: <https://mijn.overheid.nl/berichtenbox/inbox/>.
10. Bij het opstellen van dit plan dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de specificatie, de onderbouwing van de zoekintensiteit en de periode waarin monitoring plaatsvindt naar slachtoffers onder vogels en vleermuizen. In de monitoringsrapportage dient in ieder geval vermeld te worden:
 - Verwacht aantal slachtoffers per soort onder vogels, zoals aangegeven in de aanvraag;
 - Geteld aantal slachtoffers per soort onder vogels;
 - Een beoordeling van het aantal daadwerkelijk aangetroffen slachtoffers onder vogels en vleermuizen afgezet tegen het aantal verwachte slachtoffers onder vogels en

vleermuizen en de verhouding van de daadwerkelijk aangetroffen vogelslachtoffers ten opzichte van de 1% ORNIS mortaliteitsnorm.

- Eventueel voorgestelde aanvullende maatregelen om slachtoffers te beperken.

11. Jaarlijks voor 1 maart van het jaar, volgend op het jaar waarop de rapportage betrekking heeft, dient een rapportage van deze monitoring ter beoordeling aan GS te worden overlegd. Deze kan via de Berichtenbox voor bedrijven: <https://mijn.overheid.nl/berichtenbox/inbox/> worden verzonden. Naar aanleiding van de monitoring kunnen GS besluiten aanvullende voorschriften op te nemen in de ontheffing of voorschriften aan te passen dan wel in te trekken.
12. De ontheffinghouder kan nadat tenminste drie jaren na ingebruikname van de windturbines is gemonitord en indien de monitoringsresultaten niet in negatieve zin afwijken van de verwachte aantal slachtoffers onder vogels en vleermuizen, een verzoek bij GS indienen tot intrekking van de verplichting tot monitoring. GS behouden gedurende de ontheffingsperiode de mogelijkheid om opnieuw een monitoringsverplichting op te leggen indien zij dit noodzakelijk achten.

2.1 Specifieke (soort)voorschriften

13. Bouwwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare broedperiode van vogels (circa 15 februari - 15 augustus), tenzij voorafgaand aan deze periode wordt aangevangen met de werkzaamheden en deze op de specifieke werklocatie zonder onderbreking worden voortgezet, danwel op aanwijzing van een deskundige andere maatregelen worden getroffen om het broeden van vogels te voorkomen.
14. Bij aanwezigheid van een broedgeval van een vogel binnen de verstorende invloedssfeer van de bouwwerkzaamheden worden de activiteiten onmiddellijk gestaakt en neemt de ontheffinghouder contact op met de provincie Limburg, cluster Vergunningen, via telefoonnummer 043 - 389 76 49.
15. Bouwputten met steile wanden worden met stevige rasters ontoegankelijk gemaakt voor de das (*Melis melis*).

2.2 Overige voorschriften

16. Overdracht van deze ontheffing aan een rechtsopvolger wordt aan de provincie Limburg gemeld via postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van zaaknummer 2013-201330.
17. De werkzaamheden, conform bovengenoemde voorschriften, worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau;
 - b. of een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
 - c. of een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;

- d. of een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
- e. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij een Nederlandse beschermingsorganisatie;
- f. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 5 maart 2018 heeft Burgerwindpark De Kookepan B.V.. een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk doden van exemplaren van de in hoofdstuk 1 genoemde 28 Vogelrichtlijnsoorten, artikel 3.1, lid 1, Wnb;
- het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 1, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing - inclusief module soortenbescherming;
- Ruimtelijke onderbouwing “Windpark De Kookepan te Neer”;
- Natuurtoets Windpark De Kookepan.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd ('Vogelrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten ('Habitatrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten ('andere soorten'). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden. De voorliggende aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 3.1) en Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2).

4.1 Beschermingsregimes Vogelrichtlijnsoorten § 3.1 en Habitatrichtlijnsoorten § 3.2

Op 5 maart 2018 hebben wij ontvangen van Burgerwindpark De Kookepan B.V.. een aanvraag om ontheffing van het in artikel 3.1, lid 1, Wnb opgenomen verbod om exemplaren van de in hoofdstuk 1 genoemde 28 Vogelrichtlijnsoorten opzettelijk te doden. Daarnaast ziet de aanvraag om ontheffing van het in artikel 3.5, lid 1, Wnb opgenomen verbod op het opzettelijk doden van de eveneens in hoofdstuk 1 genoemde vleermuissoort gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De aanvraag om ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 40 jaar (1 juli 2018 tot en met 31 december 2040).

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, lid 4, Wnb en 3.8, lid 5, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

Het project Windpark Kookepan betreft het plaatsen van drie turbines ten noorden van Neer in de provincie Limburg (figuur 2.1). De windturbines staan op een gemiddelde onderlinge afstand van ca. 600 meter, en hebben een ashoogte van maximaal 135 meter en een rotordiameter van maximaal 142 meter. De windturbines worden gerealiseerd op agrarische percelen, ruim 200 meter ten zuiden van het Afwateringskanaal Egchel-Neer. De Heldenweg ter zuiden van het kanaal wordt als ontsluitingsweg gebruikt. Vanaf deze weg zullen toegangswegen naar de turbines worden aangelegd.

Figuur 1: Het projectgebied

4.3 28 Vogelrichtlijnsoorten en 1 Habitatrichtlijnsoort

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Alternatieve vormen van duurzame energie

De Europese Richtlijn hernieuwbare energie (richtlijn 2009/28/EG) verplicht Nederland om in 2020 14 procent van het totale bruto eindverbruik aan energie afkomstig te laten zijn uit hernieuwbare bronnen, oftewel duurzame energie. Deze Europese verplichting is de basis voor het rijksbeleid ten aanzien van de opwekking en de toepassing van windenergie (zie hierna onder 4.3.2). Het Rijk en de provincies hebben een akkoord gesloten over het realiseren van 6000 MW operationeel vermogen uit wind in het jaar 2020. De taakstelling voor de provincie Limburg is in totaal 95,5 MW. Voor windenergie bestaan weliswaar alternatieven zoals zonne-energie en biomassa, maar om de bindende doelstellingen uit de Richtlijn hernieuwbare energie te behalen is de opschaling van al deze energievormen nodig.

Het realiseren van windturbines op land is essentieel voor het behalen van de doelstellingen. Dit omdat Nederland rijk is aan wind en vanwege klimatologische en geomorfologische kenmerken

minder gebruik kan maken van bijvoorbeeld waterkracht en zonne-energie. Daarnaast blijkt dat met windturbines efficiënt duurzame energie kan worden opgewekt. Windenergie heeft bovendien diverse voordelen, zoals een relatief gering ruimtebeslag en een multifunctioneel gebruik van de ruimte.

De ruimtelijke uitwerking van de doelstellingen ten aanzien van wind op land is vastgelegd in de Structuurvisie Windenergie op land (2014). De structuurvisie wijst op basis van landschappelijke en natuurlijke kenmerken gebieden aan die hiervoor kansrijk zijn. In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is op zorgvuldige wijze een aantal voorkeursgebieden voor de concentratie van windparken (alsook uitsluitingsgebieden) aangewezen. De voorgestelde locatie voor windpark de Kookepan valt binnen het voorkeursgebied voor windenergie en ligt geheel buiten de uitsluitingsgebieden voor windenergie uit het POL.

Conclusie

Voor het voorgestelde initiatief bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang
Het windpark zal bijdragen aan een groter aanbod van duurzaam opgewekte energie en daarmee aan het terugbrengen van de klimaatverandering. Door klimaatverandering kan de openbare veiligheid en volksgezondheid in gevaar komen. Hierbij kan worden gedacht aan zeespiegelstijging met risico op overstroming (59 procent van Nederland is overstromingsgevoelig), langere droogteperiodes, bedreiging van de zoetwatervoorziening, verandering van aanwezigheid infectieziekten (door vestiging van nieuwe vectoren, virussen en bacteriën), en het voorkomen van extreme hitte en koude. Door minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen kan de klimaatverandering worden beperkt en vertraagd.

Verder wordt een belangrijk deel van de huidige elektriciteitsvoorziening geleverd door centrales die voor hun productie afhankelijk zijn van koeling door middel van koelwater uit de grote rivieren. Verwacht wordt dat ten gevolge van klimaatverandering de beschikbaarheid van koelwateren daarmee de elektriciteitsproductie in bepaalde perioden sterk zal afnemen. De oorzaken hiervan zijn gelegen in hogere watertemperaturen waardoor minder koelwater mag worden geloosd, specifiek gedurende hittegolven.

Door inzet van hernieuwbare energie kan voorts de luchtkwaliteit verbeteren, omdat bij de productie van elektriciteit geen emissies vrijkomen welke schadelijk zijn voor de volksgezondheid en welke bijdragen aan klimaatverandering.

Naast de bijdrage aan het beperken van klimaatverandering en het verbeteren van de luchtkwaliteit, is het belang van hernieuwbare energie, specifiek windenergie, gelegen in het verminderen van de afhankelijkheid van brandstoffen uit politiek instabiele regio's. Deze openbare veiligheids- en gezondheidsbelangen, die in paragraaf 3.1 Wnb (Vogelrichtlijnsoorten) worden bedoeld, wegen in dit geval zwaarder dan het ecologisch belang (het voorkomen van effecten op de betrokken Vogelrichtlijnsoorten).

In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

Klimaatverandering kan eveneens leiden tot belangrijke economische schade: vermindering van de beroepsscheepvaart, verandering van productieomstandigheden, verzilting ten gevolge van een hogere zeespiegel en bedreiging van de energievoorziening. De bijdrage van windpark De Kookepan aan het beperken van deze schade is van groot openbaar belang.

Door de overheid is namelijk de ambitie vastgelegd om in het jaar 2020 20 procent van de jaarlijkse energiebehoefte te verkrijgen uit hernieuwbare energiebronnen. Dit volgt mede uit de (bindende) Richtlijn hernieuwbare energie. Ten aanzien van de betreffende bronnen valt te denken aan windenergie (windturbines), zonne-energie (zonnepanelen), biomassa (vergisting), bodem (aardwarmte) en water(kracht). Deze voorgenomen duurzame ontwikkeling en doelstelling zal de komende jaren (groten)deels worden toegeschreven aan windenergie, aangezien dit in Nederland een doelmatige wijze is om hernieuwbare energie te produceren (zie onder 4.3.1). De gemeente Leudal is al vele jaren actief door een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de energievoorziening middels windenergie, waaronder Windpark Neer. Bovendien gelden de overwegingen die hierboven met betrekking tot volksgezondheid en openbare veiligheid zijn beschreven ook voor de belangenafweging ten aanzien van Habitatrichtlijnsoorten. Deze openbare belangen, die in paragraaf 3.2 Wnb (Habitatrichtlijnsoorten) worden bedoeld, wegen in dit geval zwaarder dan het ecologisch belang (het voorkomen van effecten op de betrokken Habitatrichtlijnsoorten).

4.3.3 Staat van instandhouding

Vogelsoorten

Jaarlijks worden circa 30 vogelslachtoffers van Windpark De Kookepan voorzien. Uit de berekeningen van Bureau Waardenburg blijkt dat voor alle 28 soorten de voorspelde sterfte ruim onder de 1%-Mortaliteitsnorm (ORNIS-criterium) ligt en kan een effect van de additionele sterfte in Windpark De Kookepan op de gunstige staat van instandhouding voor wat betreft het relevante populatieniveau van de betrokken soorten op voorhand met zekerheid worden uitgesloten. Dit betekent dat voor alle soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark De Kookepan gezien kan worden als een kleine hoeveelheid die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSI van de betreffende populatie.

Gewone dwergvleermuis

In het toekomstige Windpark De Kookepan kan sprake zijn van overtreding van verbodsbepalingen vanwege mogelijke aanvaringsslachtoffers onder de vleermuissoort 'de gewone dwergvleermuis' waarvoor een ontheffing nodig is.

Uit de berekeningen blijkt dat voor deze vleermuissoort geldt dat de voorspelde sterfte (maximaal 14 slachtoffers per jaar) onder de 1%- mortaliteitsnorm ligt. Een effect van het windpark op de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie van de betreffende vleermuissoort is dan ook uitgesloten.

4.4 Conclusie

4.4.1 28 Vogelrichtlijnsoorten - art. 3.1, lid 1, Wnb

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Vogelrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de 28 in hoofdstuk 1 genoemde soorten voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepaling als opgenomen in artikel 3.1, lid 1, Wnb.

4.4.2 Gewone dwergvleermuis - art. 3.5, lid 1, Wnb

Voorts biedt het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten ten aanzien van de genoemde vleermuissoort voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepaling als opgenomen in artikel 3.5, lid 1, Wnb.

4.4.3 Ten overvloede

Het is mogelijk dat in het projectgebied andere, dan uit onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1 en/of paragraaf 3.2 Wnb en/of paragraaf 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

4.4.4 Zorgplicht

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen. Dat houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.